

Prozak Soup: «Vull pensar en el futur en clau utòpica i no distòpica»

Parlem amb el cantant i compositor de la formació valenciana, Joan Palomares, sobre el nou disc 'Ciborgputi'

Prozak Soup | Guillem Garay

Quatre anys després del seu darrer disc *Blablaba* (Halley Supernova, 2019), la banda valenciana **Prozak Soup** ha presentat un nou disc, *Ciborgputi* (Gazpatxo FestCultura, 2023), pràcticament com es feia abans: sense videoclips ni avançaments. Aquesta estratègia, però, no vol dir pas que el grup miri al passat en aquest nou treball, sinó que, com ja ha fet en treballs anteriors, torna a mirar al futur per imaginar-se un món utòpic i amb més progrés. Amb el seu cantant i compositor Joan Palomares, parlem de l'univers creatiu que hi ha darrere d'aquest i del qüestionament de certs valors de la societat contemporània.

Com a Prozak Soup portàveu 4 anys sense treure disc, malgrat que pel mig vas estrenar l'òpera electrorock 'Manifest Antiromàntic'. Tenies ganes de tornar a fer música amb el nom de Prozak Soup?

Realment, jo tenia moltes ganes de tornar un poc al format del que havia sigut **Prozak** abans de la pandèmia. *Manifest Antiromàntic* és una obra de teatre que vam fer durant la pandèmia, en un moment en què nosaltres no sabíem si tornaria a haver-hi música en directe. Com tu has dit, l'obra no és directament de **Prozak**, perquè la vaig fer amb Pau Berga, que és el xic amb qui havia estat treballant els temes audiovisuals. La vinculació de **Prozak Soup** era que els membres de la banda figuraven com a actors i que tota la banda sonora estava basada en melodies de les

cançons del grup.

Dels temps de pandèmia de Prozak Soup no en queda cap rastre a xarxes socials. A Instagram, per exemple, no queda ni rastre de les vostres publicacions anteriors a aquest disc. Per què?

En el tema de les xarxes socials hem tingut molts encontres. Hi ha hagut temporades que ho hem treballat molt i altres que no m'ha generat tant d'interès o m'ha provocat directament esgotament, com en la pandèmia. Veia que hi havia una muntanya de continguts que no sabia molt bé què aportaven. Ara, en canvi, per a aquest llançament sí que tenia una idea estètica de com llançar i comunicar i m'hi he tornat a enganxar. Però és clar, l'única manera que em motivaren les xarxes socials era pensar-ho com a part del projecte artístic. I quan no aconseguisc fer això, no m'abellix fer contingut comercial, amb fases buides i de marca blanca.

Aquesta reflexió i aquest cansament també té a veure amb la immersió que vas fer a la teva tesi de sociologia sobre Instagram que vas presentar durant la pandèmia?

Sí, aquests estudis els he utilitzat tant per a fer l'obra de teatre com per a crear reflexions en l'univers literari de **Prozak Soup**. Realment, m'ha interessat molt i m'ho ha passat molt bé fent-ho.

A 'Blablaba', ja aprofundies en la teva fascinació pels ciborgs, però, ara, vas un pas més enllà i configures tot un disc sobre el límit d'allò humà i allò robòtic. Per què decideixes inspirar-te en els ciborgs per a fer 'Ciborgputi'?

Durant la pandèmia vaig tenir la impressió que una gran part de la música que es feia al País Valencià estava totalment mirant al passat. Era com tot un seguit de recuperacions de cançons populars i d'universos literaris de l'edat mitjana. Hi havia un gran nombre de propostes molt orientat a la tradició, les arrels i al passat. En aquest context, no entenia per què la indústria musical estava caient en aquesta idealització del passat si la música l'entendem com un plantejament crític, i més en les circumstàncies en què s'ha fet la música en valencià -que ha sigut sempre des d'una mirada progressista-. Primer, va començar tot un poc tornant a l'escenari de l'univers literari del Jaume I, i després, va anar més enrere cap al món àrab. I jo vaig pensar, el següent cop anirem al món íber, més tard tirarem fins als romans i acabarem a Atapuerca!

Què has plantejat per a revertir aquesta tendència a 'Ciborgputi'?

M'interessava molt experimentar, que no és una cosa nova perquè ja s'ha fet moltes vegades en el segle XX i també en la música en català. Per exemple, destaque **Antònia Font**, que ja ha tingut imaginaris de futur en moltes de les seues cançons. M'interessava fer un disc de reflexió sobre el futur. Vull pensar en el futur en clau utòpica i no distòpica, com se'n sol pensar moltes vegades. La música en català, feta al País Valencià, estan molt ancorada en la idea del col·lapse, del decreixement i que tot anirà mal. Clar, si nosaltres pensem que tot va anar mal, ens fem conservadors, pensem que estem bé i sorgeix la maquinària de la nostàlgia, que al final és un motor per a tornar cap enrere i buscar en el passat. En canvi, en aquest disc jo he agafat la línia totalment contrària. He intentat construir com una mirada il·lusionant cap al futur. Em feia molta il·lusió crear aquesta ruptura a dintre del panorama musical valencià.

Malgrat que el disc mira molt el futur, diries que el disc també posa un mirall en què la societat actual pugui veure les seves incongruències?

Exacte, construir aquest mirall des que el puguem mirar i plantejar una crítica ha sigut una de les meues intencions. Davant de les contradiccions immanents que puguem trobar en la nostra quotidianitat, el que hem de plantejar és una solució cap al futur, no una solució cap al passat. El disc crec que expressa certes incomoditats en el present i també les relacions tecnològiques de la nostra era, però, en certa manera, la idea és que això no ens provoque una nostàlgia cap al passat, sinó que mirem de disputar aquestes noves possibilitats en prou d'arrossegant-les a un futur desitjable.

Per què tens una voluntat tan clara de buscar un futur utòpic?

Perquè nosaltres som una generació extremadament bombardejada amb la distopia. Totes les referències de futur que tenim a nivell cultural són catastrofistes i apocalíptiques: *Black Mirror*, *Conte de la criada*, *No mires arriba*... Pràcticament, avui qualsevol producció audiovisual que està mostrant una noció de futur terrible. Fins i tot, crec que a mi, quan parlem del futur, d'una manera inconscient, ja pense en la catàstrofe. Per això, moltes vegades és difícil intentar ressignificar el futur quan en l'imaginari col·lectiu ja està representat amb la catàstrofe.

En altres entrevistes mencionaves un vincle amb corrents de l'art rus de principis del segle XX el cubofuturista o el suprematista. Més enllà de l'estètica, hi connectes ideològicament per la seva noció d'un progrés que mirava sempre cal futur?

Totalment! Efectivament, tot l'imaginari del constructivisme, el suprematisme i el cubofuturisme, amb artistes com Malèvitx, Maiakovski o Alexander Bogdànov, van posar en l'imaginari col·lectiu un futur desitjable des de les plataformes culturals de l'època. Fins i tot, es van inventar nous llenguatges. La sanitat pública o el fet que una persona t'atenguera a nivell mèdic si et passava alguna cosa, o que existiren els telèfons mòbils i els videojocs eren coses que en un primer moment havien de ser imaginades en un llibre o en un poema perquè posteriorment, un sistema polític -en aquest cas del de Lenin- ho poguera materialitzar-. Hi ha una idea que a mi m'agrada molt, que és la idea d'hiperstició, d'un filòsof contemporani, Nick Land, que està molt connectat a la teoria queer de Judith Butler, que planteja que el futur ha de ser imaginat i que el futur també és un constructe social.

Per tant, la nostra idea de futur en l'actualitat condicionarà veritablement el futur?

Clar, si nosaltres tenim unes idees de futur determinades, farem possibles unes coses i deixarem de banda unes altres. Aleshores, quan la nostra generació se'ns bombardeja molt en què hem arribat fins ací i ja no hi ha res a fer i la humanitat ja no pot progressar... Quan en realitat això no és pas nou. La Rússia dels Tsars era un país d'esperança de vida de 40 anys, amb un masclisme terrorífic... I en canvi, van tenir les idees clares i van promulgar que les persones assignades dones en nàixer podrien divorciar-se, tenir llocs de feina... Clar, això ho havia d'imaginar algú! Per això, jo he agafat molt de referència l'última experiència utòpica, que, efectivament, és el principi del segle XX, perquè després la pròpia Unió Soviètica es va carregar el moviment constructivista i va imposar el realisme socialista, que era una corrent molt més conservadora. Jo volia recuperar aquest esperit de progrés, malgrat que jo també alhora estic mirant a referents del passat.

[View this post on Instagram](#)

A post shared by Prozak Soup (@prozaksoup)

De quina manera s'uneixen les cançons del disc més enllà d'aquesta mirada al futur?

Un dels eixos comuns en totes les cançons és què està sent de la nostra subjectivitat. És a dir, nosaltres, ara, ens concebem com a mamífers, però en certa mesura ja som en l'actualitat mamífers cíbors, perquè, duem ulleres, ens depilem, ens tallem les ungles, els cabells... Tecnològicament, ja intervenim al nostre cos, però això ho considerem natural. Ara, ha començat un canvi més contundent amb l'època del biohackeig, de la intervenció hormonal i biogenètica. En el cos, ha començat també l'època de la possibilitat de burlar aquestes categories binàries home i dona i també ha començat l'època de la intel·ligència artificial, de la robòtica i de la nanotecnologia. La meua intenció, que no sé fins a quin punt ho he aconseguit, és intentar conciliar aquest debat científic contemporani amb el d'un univers poètic, i des d'allí, construir una narrativa a través del disc. Aquest ha sigut un poc el repte.

En l'imaginari del disc, hi ha moltes referències sexuals, des de les lletres fins a tots els vídeos que heu anat publicat per xarxes. Volíeu retratar les incongruències i la moralitat amb què es jutja el sexe socialment?

Sí, totalment. De fet, això és una voluntat central. Ara mateix estan apareixent, estan posant-se en l'àmbit públic objectes de desig sexual que estan totalment fora del que és l'univers de la moral occidental que hem heretat. Per exemple, en el món de la pornografia, un món que a mi m'ha interessat molt des de la meua tesi doctoral, hi ha unes grans contradiccions. En alguns països, l'etiqueta furry, en què apareix persones o animals en formes humanes tenint relacions sexuals,

ja estan en el TOP5 o TOP10 de categories amb més cerques a les pàgines pornogràfiques. Clar, això al final ens fa enfrontar-nos a un debat social superinteressant, perquè de seguida apareix la moral i diu que això està mal. I la pregunta és, a veure, això per què està mal? I la moral sempre respon perquè no és natural.

Prozak Soup Foto: Guillem Garay

Aquí la pregunta, llavors, és què es considera natural, no?

Clar, què vol dir que no és natural? Que no és reproductiu? Aleshores, les fel·lacions, el sexe anal o l'homosexualitat tampoc serien naturals... Eixe pols que estem jugant ara en com s'estan constituint nous objectes de desitgem pareix superinteressant. I per què? Doncs perquè ha aparegut tot l'univers de la transsexualitat, està apareixent en un univers transespècie... Segons com ho mires, cada cop som més humans o cada cop ho som menys.

Això depèn de si s'amplia la definició d'humà actual o en mantens un significat restrictiu, no?

Efectivament, pot ser que d'aquí uns anys, ser cibernò no siga abandonar la humanitat, com s'està plantejant avui en dia, sinó que els cibernòs siguin una ampliació o una continuació tecnosocial-històrica de la nostra espècie.

Anant a un tema que abans hem tocat de passada. Has fet servir la IA per a confeccionar aspectes compositius del disc?

Sí, la composició de moltes estructures internes i la columna vertebral d'algunes cançons les he treballat amb intel·ligència artificial. De fet, defense que aquest disc és una obra en la qual l'autor soc jo, però l'autoria també és aquesta intel·ligència artificial. M'he posat a treballar des del minut zero amb intel·ligència artificial tant per a fer estructures harmòniques del disc com també pels propis sons. I això ha sigut una cosa que m'ha agradat molt: el fet d'inventar sons. Si bé en els discos anteriors havíeu estat utilitzant sintetitzadors i moduladors, amb aquesta nova tecnologia de la IA et dona la possibilitat de poder explorar moltíssim la construcció d'un so.

Aleshores, molts dels sintetitzadors que hi ha estan inventats només per a aquella cançó. Clar, això era una cosa impensable fa deu anys. Ací la qüestió també és fins a quin punt experimentes amb la IA, perquè pots acabar fent una marcianada, per dir-ho així, fàcil. La màquina té unes altres maneres de sentir i de processar de la interpretació humana, que sempre està a dintre d'un context cultural.

[View this post on Instagram](#)

A post shared by Prozak Soup (@prozaksoup)

Però la IA està feta en el fons d'inputs' infinits humans. No hauria de seguir una mica el gust occidental, que és el que domina la tecnologia?

Sí, el que passa és que la màquina també arriba a un punt que és capaç de superar la suma de tots aquests *inputs* humans. Per exemple, per posar un exemple històric, quan va aparèixer la calculadora en la segona guerra mundial, es feien competicions entre calculadores màquines i persones, i estaven com igualades. Però amb el temps, la calculadora ha acabat superant molt de lluny els humans. Un full d'excel té una capacitat de càlcul superior a la de tota la humanitat sencera. No sé fins a quin punt està ara mateix el desenvolupament de la IA del tot, però sí que veig que en molts casos es nota que no ha arribat encara i que d'aquí un temps pot estar en condicions de fer-ho.

Escollint el disc, he tingut la sensació que sonava menys metàl que els discos anteriors perquè les guitarres estan molt tractades a nivell tímbric. Ho veus així?

Estic molt content que hagys plantejat aquest detall perquè les guitarres i la influència del metàl és la part més conservadora de la composició. Però és que en aquest disc, fins i tot les guitarres han estat treballades i gravades d'una forma totalment artificial. Les guitarres no estan tocades, s'han gravat nota a nota i després s'han anat ajuntant. Les guitarres es van gravar literalment a partir d'un acord i d'allí s'ha construït absolutament totes les guitarres.

Com plasmareu aquestes guitarees al directe?

La gran assignatura pendent que estem batallant ara per al directe. Perquè estem intentant construir un sistema de modulació a temps real. La gent del meu grup són enginyers i estan calfant-se el cap en fer això, perquè seria molt interessant poder-ho arrossegar també en directe.

Per acabar, teniu ja alguns concerts programats?

ara mateix estem fent un esborrany de gira, sí que tenim festivals tancats i algunes dates de presentació a Madrid, a Barcelona i a València, però encara no ho tenim del tot tancat. La idea és començar la gira el mes de març.